

THIS LECTURE

• Introduction to Control Structures โครงสร้างโปรแกรม

- Sequential Structure การทำงานแบบตามลำดับ
- Decision Structure การตัดสินใจทำตามเงื่อนไข
 - Statement and Logical Expression
 - If Statement
 - If-Else Statement
 - Cascaded if statement and Switch (ทบทวน)
 - Nested If
- Loop Structure การทำซ้ำ
- Case Structure การทำงานตามกรณี

Provided by Natsuda Kaothanthong (1/57)

THIS LECTURE

• Introduction to Control Structures โครงสร้างโปรแกรม

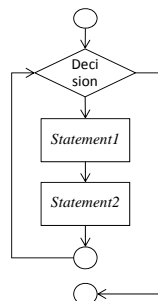
- Loop Structure การทำซ้ำ
 - โครงสร้างการวนลูป และ ลักษณะทั่วไปของการแก้ปัญหาด้วยการทำซ้ำ
 - While statement
 - ลักษณะการควบคุมลูป
 - การหยุดวนรอบ

Provided by Natsuda Kaothanthong (1/57)

LOOP STRUCTURE โครงสร้างการวนลูป

Loop Structure การทำซ้ำโดยจำนวนรอบของการทำซ้ำถูกกำหนดโดยใช้เงื่อนไข

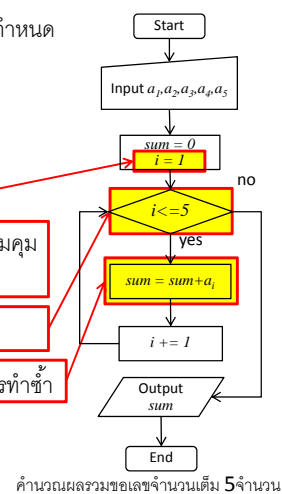
มีประโยชน์มากในกรณีที่ต้องทำงานหนึ่งซ้ำ ๆ กันหลาย ๆ ครั้ง

Loop Structure

ส่วนประกอบสำคัญ

1. การกำหนดค่าเริ่มต้นให้กับตัวแปรที่ควบคุมจำนวนการทำซ้ำ
2. เงื่อนไขที่ต้องการตรวจสอบ
3. การปรับค่าตัวแปรที่ใช้ในค่าควบคุมการทำซ้ำ

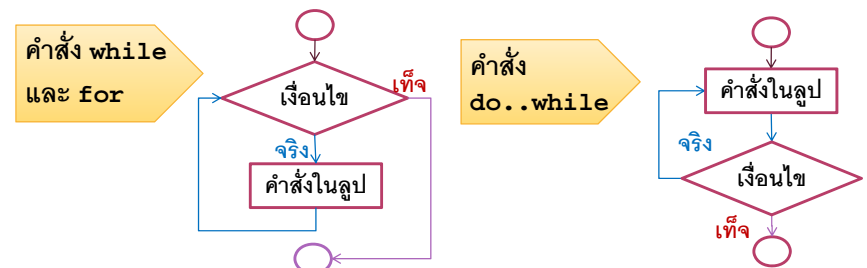

Provided by Natsuda Kaothanthong (1/57)

รูปแบบของโครงสร้างตรรกะเพื่อการวนรอบ

โครงสร้างตรรกะเพื่อการวนรอบ (Loop logic structure)

- แบบตรวจสอบเงื่อนไขก่อนเข้าสู่การวนรอบ (คำสั่ง while)
- แบบนับรอบเพิ่มอัตโนมัติ (คำสั่ง for)
- แบบทำหนึ่งรอบแล้ววนกลับ (คำสั่ง do...while, repeat..until)

CS 102

ลักษณะทั่วไปของการแก้ปัญหาด้วยการทำซ้ำ

คำสั่งในลูป คือคำสั่งที่มีการทำซ้ำหลายครั้งนั้น ใช้เพื่อ

- เพื่อสะสมค่า (Accumulating) หรือ หาผลรวมของจำนวน (Summation)
 - ลักษณะคำสั่ง จะเป็น `sum = sum + newValue;`
 - ต้องตั้งค่าเริ่มต้น `sum` ให้เป็น 0 ก่อน
- เพื่อนับค่า (Counting)
 - แบบนับขึ้น (Incrementing) หรือ แบบนับลง (Decrementing)
 - ลักษณะคำสั่งเป็นนับขึ้น `noOfStudents = noOfStudents + 1;`
 - ตัวแปรที่ใช้นับค่า เช่น `noOfStudents` จะต้องตั้งค่าเริ่มต้นก่อน
 - ส่วนใหญ่จะตั้งตัวนับค่าเริ่มต้นเป็น 0
 - ลักษณะคำสั่งแบบเลือนลง เช่น `totalDone = totalDone - 1;`
 - ส่วนใหญ่จะตั้งตัวนับลง ให้เป็นจำนวนครั้งที่ต้องการทำซ้ำ

CS 102

WHILE STATEMENT

In Writing

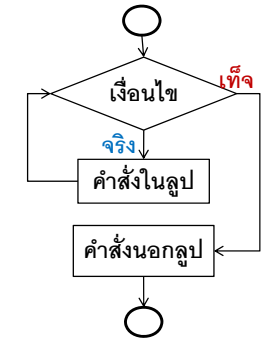
while (นิพจน์เปรียบเทียบเงื่อนไข)
do คำสั่งในลูปที่ทำเมื่อผลการเปรียบเทียบเป็นจริง

In C

```
while (expression )
{
    statement;
}
```

หลักการทำงานของ **while** คือ

- ตรวจสอบเงื่อนไขก่อนการทำงานทุกครั้ง
 - หากเงื่อนไขเป็นจริง จะเข้าไปทำงานใน block การทำงานของ while loop
 - แต่หากเงื่อนไขเป็นเท็จ จะไม่เข้าสู่การทำงานของ while loop
 - จะไปทำงานคำสั่งถัดไปที่อยู่นอก while loop ทันที

CS 102

ตัวอย่าง: หาผลรวมของหลายจำนวน

Find sum and average of N numbers.

ข้อมูล

sum, float (output)

count, int (iterator)

totalNum, nextNum, float (input)

วิธีทำ

`sum = 0`
`count = 0`
`input totalNumbers`

while (count < totalNum)

do {
 input nextNum
 sum = sum + nextNum
 count = count + 1
}

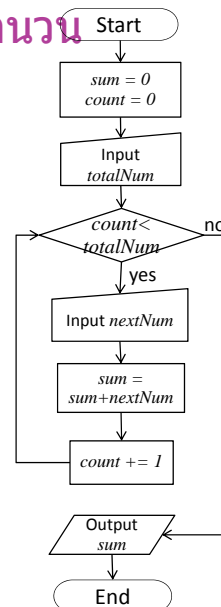
output "Sum was" sum

ส่วนประกอบสำคัญสำหรับ
ควบคุมการทำซ้ำ

กำหนดค่าเริ่มต้น

เงื่อนไขที่ต้องการตรวจสอบ

การปรับค่าตัวแปรที่ควบคุม

คำนวณผลรวมของเลขที่รับเข้ามา

Cited from slide CS102 Week 5 by wdc

Example: addnum.c

Find sum and average of N numbers.

ข้อมูล

sum, float (output)

count, int (iterator)

totalNum, nextNum, float (input)

วิธีทำ

`sum = 0`
`count = 0`
`input totalNum`

while (count < totalNum)

do {
 input nextNum
 sum = sum + nextNum
 count = count + 1
}

output "Sum was" sum

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    // ... (code from example) ...

    return 0;
}
```

Cited from slide CS102 Week 5 by wdc

COMMON MISTAKES IN WHILE

```
while (num < minimum)
    scanf("%d", &num);
printf("Number must be greater than %d.\n",
    minimum);
printf("Please try again.\n");
```

ทำซ้ำแค่บรรทัดนี้

```
while (num < minimum)
{
    scanf("%d", &num);
    printf("Number must be greater than %d.\n",
        minimum);
    printf("Please try again.\n");
}
```


Cited from slide CS102 Week 5 by wdc

9

COMMON MISTAKES IN WHILE

```
while (num < minimum);
{
    scanf("%d", &num);
    printf("Number must be greater
    than %d.\n", minimum);
    printf("Please try again.\n");
}
```

ทำให้การทำงานไม่สิ้นสุด

Infinite Loop

Cited from slide CS102 Week 5 by wdc

10

THIS LECTURE

- **Introduction to Control Structures** โครงสร้างโปรแกรม
 - **Loop Structure** การทำซ้ำ
 - โครงสร้างการวนลูป และ ลักษณะทั่วไปของการแก้ปัญหาด้วยการทำซ้ำ
 - While statement
 - ลักษณะการควบคุมลูป
 - การหยุดวนลูป

Provided by Natsuda Kaothanthong (1/57)

11

ลักษณะการควบคุมลูป

เรามีแนวทางใช้ลูปเพื่อควบคุมการจบลูป อยู่ 2 วิธีคือ

1. เมื่อทราบจำนวนรอบ
 - ควบคุมด้วยจำนวนรอบ (Counter-Controlled Loop)
2. เมื่อไม่ทราบจำนวนรอบ
 - ควบคุมด้วยข้อมูลปิด (sentinel-controlled)
 - ใช้ลูปที่ควบคุมด้วย flag (flag-controlled loops)

CS 102

12

การควบคุมด้วยจำนวนรอบ (COUNTER-CONTROLLED LOOP) โดยใช้ WHILE

การควบคุมด้วยจำนวนรอบ:

- ต้องกำหนดตัวแปรและค่าเริ่มต้นสำหรับนับจำนวนครั้งในการทำซ้ำ
- ต้องมีการกำหนดการเพิ่มค่า หรือ ลดลงของค่าในตัวแปร
- เงื่อนไขในการทำซ้ำถูกกำหนดโดยใช้ตัวแปรดังกล่าว

ตัวอย่าง : โปรแกรมแสดงค่าของตัวแปรสำหรับนับรอบการทำซ้ำ

คำตอบ

value of a: 10
value of a: 11
value of a: 12
value of a: 13
value of a: 14
value of a: 15
value of a: 16
value of a: 17
value of a: 18
value of a: 19

```
#include <stdio.h>

int main ()
{
    /* counter */
    int a = 10;
    /* while loop execution */
    while( a < 20 )
    {
        printf("value of a: %d\n", a);
        a++;
    }
    return 0;
}
```

counterControl.c

Provided by Natsuda Kaothanthong (1/57)

13

การควบคุมด้วยจำนวนรอบ (COUNTER-CONTROLLED LOOP) โดยใช้ WHILE

```
#include <stdio.h>
```

```
int main ()
{
    /* counter */
    int a = 10;
    /* while loop execution */
    while( a < 20 )
    {
        printf("value of a: %d\n", a);
        a++;
    }
    return 0;
}
```

จงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ดังต่อไปนี้

value of a: 20
value of a: 19
value of a: 18
value of a: 17
value of a: 16
value of a: 15
value of a: 14
value of a: 13
value of a: 12
value of a: 11
value of a: 10

Provided by Natsuda Kaothanthong (1/57)

14

ลักษณะการควบคุมลูป

เรามีแนวทางใช้ลูปเพื่อควบคุมการจบลูป อยู่ 2 วิธีคือ

1. เมื่อทราบจำนวนรอบ

- ควบคุมด้วยจำนวนรอบ (Counter-Controlled Loop)

2. เมื่อไม่ทราบจำนวนรอบ

- ควบคุมด้วยข้อมูลปัด (sentinel-controlled)
- ใช้ลูปที่ควบคุมด้วย flag (flag-controlled loops)

CS 102

15

ควบคุมด้วยข้อมูลปัด (sentinel-controlled) โดยใช้ while

การควบคุมด้วยข้อมูลปัด:

- ค่าของตัวแปรที่ควบคุมลูปได้รับภายในลูป
- ลูปจะทำงานจนกระทั่งเงื่อนไขที่กำหนดไว้เป็นเท็จ

ตัวอย่าง : รับตัวเลขจากผู้ใช้และแสดงตัวเลขนั้น หากผู้ใช้ใส่ค่า -1 ให้แสดงตัวเลข -1 และหยุดการทำงาน

```
#include <stdio.h>

int main ()
{
    /* initialize input value */
    int value = 0;
    /* while loop execution */
    while( value != -1)
    {
        printf("Enter an integer value:");
        scanf("%d",&value);
        printf("value entered : %d\n", value);
    }
    return 0;
}
```

sentinelControl.c

Provided by Natsuda Kaothanthong (1/57)

16

ควบคุมด้วย flag (flag-controlled loops)

Flag เป็นตัวแปรชนิด boolean โดยมีค่าเป็นจริง หรือ เท็จ

- ในภาษาซีไม่มีชนิด boolean ดังนั้น จึงต้องใช้ตัวแปรชนิด **int**, **char**, หรือ **unsigned char** เพื่อเก็บค่า boolean
- ลูปจะทำงานซ้ำจนกระทั่งค่าของ flag ในเงื่อนไขเป็นเท็จ

```
#include <stdio.h>
```

```
int main()
{
    int flag = 1;
    int value;
    while (flag)
    {
        scanf("%d",&value);
        if (value != -1)
        {
            printf("Input: %d\n", value);
        }
        else
        {
            flag = 0;
        }
    }
    printf("Loop ends here\n");
    return 0;
}
```

flagControl.c

Provided by Natsuda Kaothanthong (1/57)

17

ตัวอย่าง :

เขียนโปรแกรมที่รับเลขจำนวนเต็มจากผู้ใช้ หากผู้ใช้ใส่ค่า -999 ให้หยุดการทำงาน และแสดงผลรวมและค่าเฉลี่ย

Provided by Natsuda Kaothanthong (1/57)

19

THIS LECTURE

• Introduction to Control Structures โครงสร้างโปรแกรม

- Loop Structure การทำซ้ำ
 - โครงสร้างการวนลูป และ ลักษณะทั่วไปของการแก้ปัญหาด้วยการทำซ้ำ
 - While statement
 - ลักษณะการวนลูป
 - การหยุดวนรอบ

Provided by Natsuda Kaothanthong (1/57)

20

การหยุดวนรอบ

หยุดอย่างปกติ

- คือการวนรอบหยุดเมื่อเงื่อนไขให้วนรอบ (loop condition) เป็นเท็จ (false) นั่นคือ expression ที่ควบคุมลูปให้ค่าเป็น 0

หยุดกระทันหัน ด้วยคำสั่งในโปรแกรม

- คำสั่ง **break** บังคับออกจากลูปเมื่อทำคำสั่ง **break** เสร็จ
- คำสั่ง **exit** บังคับให้ออกจากโปรแกรม
- คำสั่ง **return** เป็นการบังคับให้จบฟังก์ชันและส่งผลลัพธ์กลับทันที

หยุดเมื่อโปรแกรมทำงานผิดพลาด หรือผู้ใช้กดปุ่ม **Ctrl-C (cancel)**, หรือ **Ctrl-Break** บนคีย์บอร์ด

CS 102

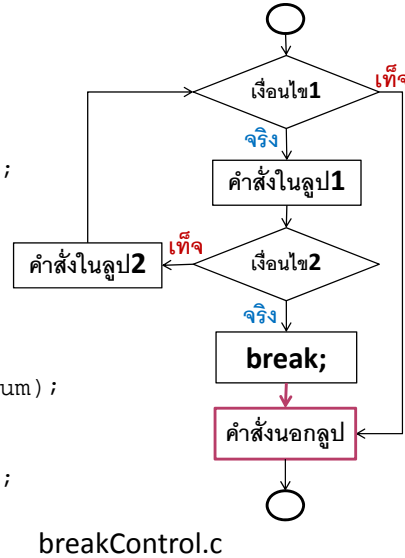
21

THE BREAK STATEMENT

คำสั่ง **break** บังคับโปรแกรมออกจากลูป ถึงแม้ว่าเงื่อนไขของลูปยังไม่เป็นเท็จก็ตาม

```
int main()
{
    float nextNum;
    while (1)
    {
        scanf("%f", &nextNum);
        if (nextNum==0.0)
        {
            break;
        }
        else
        {
            printf("%f\n",nextNum);
        }
    }
    printf("Out of loop\n");
    return 0;
}
```

CS 102

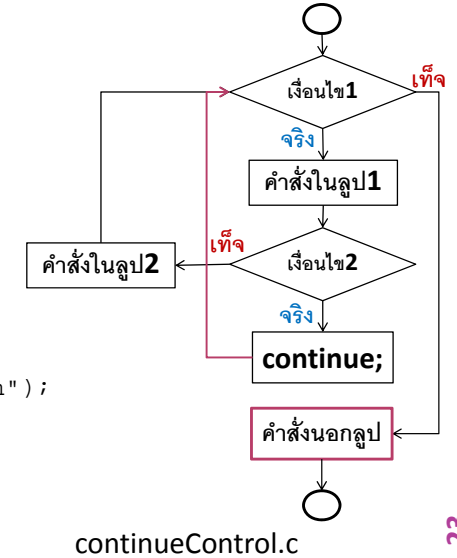
22

THE CONTINUE STATEMENT

คำสั่ง **break** บังคับโปรแกรมออกจากลูป ถึงแม้ว่าเงื่อนไขของลูปยังไม่เป็นเท็จก็ตาม

```
int main()
{
    int x = 0;
    while (x<10)
    {
        x = x+1;
        if (x==5)
        {
            continue;
        }
        printf("%d ",x);
    }
    printf("Out of loop\n");
    return 0;
}
```

CS 102

23

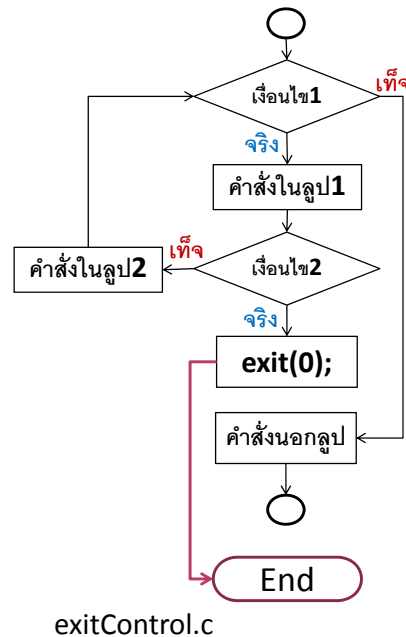
THE EXIT STATEMENT

คำสั่ง **exit** บังคับให้ออกจากโปรแกรม

ต้องใช้ **#include <stdlib.h>** ด้วย

```
int main()
{
    float nextNum;
    while (1)
    {
        scanf("%f", &nextNum);
        if (nextNum==0.0)
        {
            exit(0);
        }
        else
        {
            printf("%f\n",nextNum);
        }
    }
    printf("Out of loop\n");
    return 0;
}
```

}

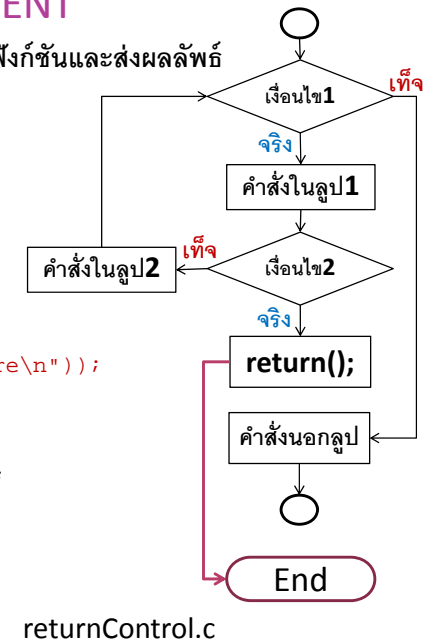

THE RETURN STATEMENT

คำสั่ง **return** เป็นการบังคับให้จบฟังก์ชันและส่งผลลัพธ์กลับทันที

```
int main()
{
    float nextNum;
    while (1)
    {
        scanf("%f", &nextNum);
        if (nextNum==0.0)
        {
            return(printf("Exit Here\n"));
        }
        else
        {
            printf("%f\n",nextNum);
        }
    }
    printf("Out of loop\n");
    return 0;
}
```

}

CONCLUSION

- ทบทวนโครงสร้าง **Cascaded If Statement** และ **Switch**.

- ในบางปัญหาสามารถใช้แทนกันได้

- โครงสร้างการทำซ้ำ **Loop Structure**

- **While Statement**

- ลักษณะการควบคุมจำนวนครั้งของการทำซ้ำ

- รู้จำนวนรอบ
- ทำซ้ำจนกระทั่งเงื่อนไขการทำซ้ำเป็นเท็จ

- การหยุดวนรอบ

- **Break, Continue, Exit, และ Return**